

Міністерство освіти і науки України
Польське Товариство педагогіки філософічної
імені Броніслава Ф.Трентовського (TRF)
Наукове польсько-українське товариство Україна-Польща
Національна академія педагогічних наук України,
Відділення загальної педагогіки та філософії освіти
Інститут вищої освіти НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Національний літературно-меморіальний музей Г.С.Сковороди
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

МАТЕРІАЛИ
XXIII міжнародної
науково-практичної конференції
ОСВІТА І ДОЛЯ НАЦІЇ
ОСВІТА ТА ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОСТІ:
ВІЙНА ТА НОВІ РІЗНОВИДИ ПАНДЕМІЇ

30 вересня 2022 року

Харків
ХНПУ – 2022

медійними можливостями глобальних мереж, телебачення і навіть поп-культури, а також техніки перфомансу. Застосування гібридних філософських жанрів в сучасних освітніх практиках філософії також сприяє проникненню елементів філософського знання до свідомості широких верств населення.

СЕМАНТИКИ ВІЙНИ ТА МИРУ У СУЧАСНОМУ ДИСКУРСІ ЗЕМЛІ

*Пилипенко С.Г., кандидат філософських наук,
докторант кафедри філософії,*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Земля протягом історії людства є свідком протистояння Добра і Зла. Як зазначає ізраїльський публіцист Амос Оз, Добро ніколи не посилається на Зло з метою захистити себе – навпаки, Зло виправдовує себе тимчасовістю власної дії. Ми є свідками, що початок ХХІ століття не засвідчив перемогу над Злом у людських серцях [2]. Так, 24 лютого 2022 року для українського народу постало вододілом, що означило нову реальність – реальність, де семантика війни та миру постала викликом не лише Україні як незалежній й вільній державі, але й самості українця, який не мислить своє життя без рідної землі. Трагедія війни заповонила українську землю, онтоантропологічна катастрофа сталася не в результаті антропогенної діяльності людини чи «бунту технологій». Вперше, за довгий час, мова не йде про господарську діяльність чи процес урбанізації.

Постала людина-переселенець, для якої власне життя, *по-перше*, поділилося на «до» й «після», що відбувається за межами «минуле – теперішнє – майбутнє»; *по-друге*, людина втратила одвічний простір життя у вимірі «домівка як буття-у-світі», що дозволяє констатувати онтологічну катастрофу; *по-третє*, й антропологічна, й онтологічна катастрофи демонструють виклики самій Землі, яка зазначає змін.

Тіло Землі, як і тіло людини зазнає болю, воно руйнується, зазнає шрамування, яке не створює нових малюнків, навпаки, свідчить про жахіття, що відбуваються. І наслідки для української землі ще не відомі. Війна руйнує не лише людину, війна руйнує Землю. Про це свідчать дослідження науковців з Університету Теннесі, які розробили технологію використання спектрального аналізу листя для пошуку зниклих людей, бо людське тіло змінює склад ґрунту та трансформує мікробактерії на площі до трьох квадратних метрів [1].

Водночас Земля «втрачає пам'ять», продукує «пусті місця». Останні, на відміну від міркувань Генрі Міллера [2, с. 15] вже не є ілюзією людини, що бажане місце існує.

Простір Землі втрачає надійність, що свідчить про деформацію спів-буття людини та Землі.

Література

1. Аналіз листя дерев пропонують проводити за допомогою дронів. URL: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/vcheni-pridumali-sposib-vikoristovuvati-dereva-dlja-poshukutil-zniklikh-v-lisi-ljudej.html>. (дата звернення: 27.09.2022).

2. Из листа Амоса Оза до Марії Матіос, 1 серпня 2011 року. Армагедон уже відбувся: повість / Марія Матіос. Львів: Піраміда, 2011. 112 с.

3. Miller G. Remember to Remember. New York: Norton, 1986.

ЕТИЧНА ЦІННІСТЬ ПРАВА В ЖИТТІ УКРАЇНЦІВ (середина XVII–XVIII ст.)

*Шевченко Л.А., кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри державно-правових дисциплін, кримінального права і процесу,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди*

Правова система будь-якого суспільства обов'язковим складником має цінності, в тому числі й етичні, які на сучасному етапі розвитку суспільних відносин в Україні особливо позначаються на характері правового регулювання. І. Вороніна зазначає, що «Цінність права – це його позитивна значущість у задоволенні потреб учасників суспільного життя. Вона формується стосовно кожної людини (особистісна цінність), соціальних спільнот (групова цінність) і суспільства в цілому (загальносоціальна цінність). Цінності права – це природні й суспільні блага, захищені і забезпечувані позитивним правом через їхню значущість і корисність для людини і суспільства» [1, с. 180].

З урахуванням того, що, в загальному розумінні, етичні цінності являють собою основоположні вимоги, якими керуються члени суспільства у своїй поведінці, й за допомогою яких ця поведінка визначається як правильна чи неправильна, етичну цінність права можна розглядати як позитивну значущість права у задоволенні потреб членів суспільства через встановлення етичних норм, що регулюють поведінку його членів.

Дотримання традицій національної української системи права вимагають ретельного вивчення історичного шляху її становлення, здобутків та помилок

Зміст

1. Бойчук Ю.Д. Педагогічний авангард України у добу випробувань.....	3
2. Кристоф Асмут. Війна в Україні. Погляд з Німеччини	4
3. Култаєва М.Д. Мир і війна у постіндустріальних соціокультурних контекстах	5
4. Усов Д.В. Філософські дискурси персональної та колективної відповідальності за доби новітніх екзистенційних викликів.....	7
5. Дольська О.О. Пандемія, Е-освіта і шлях до форм нової соціальності	12
6. Радіонова Н.В. Культура миру в комунікативних практиках Слобожанщини ХІХ ст.	14
7. Триняк М.В. Інтеркультурні комунікації у контекстах прихованої і неприхованої агресії.....	16
8. Іващенко О.В. Військово-патріотичне виховання засобами графіки	18
9. Сошніков А.О. Знищення українських музеїв як частина російської політики геноциду українського народу	19
10. Дроботенко М.О. Трансформація освітніх і виховних практик в екстремальних умовах війни та пандемії.....	22
11. Пилипенко С.Г. Семантики війни та миру у сучасному дискурсі Землі.....	25
12. Шевченко Л.А. Етична цінність права в житті українців (середина ХVІІ–ХVІІІ ст.).....	26
13. Дяченко К.А. Феномен настрою і виклики сьогодення: екзистенційний рівень	30
14. Сошнікова О.М. Музей і війна (з досвіду роботи музеїв Харківщини під час воєнного стану в Україні від 24 лютого 2022 року)	32
15. Корж Г.В. Виховний потенціал історичної пам'яті у практиках військово-патріотичного виховання	35
16. Морська Н.Л. Цінність освіти під час війни: імператив гуманітарної сутності	37
17. Швидун Л.Т. Освітні мобільність в екстремальних ситуаціях війни та пандемії	40
18. Чайка Л.Є. Символи миру в українській культурі.....	45
19. Бакуменко О.В. Гуманістичний потенціал технічної творчості.....	46